

NOVA PRAVDA

GLASILO NARODNO-SOCIJALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, Gradišče št. 7, levo. Telefon št. 77.

Izhaja vsako soboto.
Posamezna številka velja 1 K.

Naročnina: Mesečno 4 K, četrletno 12 K, polletno 24 K in letoletno 48 K. — Inserati po dogovoru.

V nedeljo, 10. oktobra se vrše shodi Nar. soc. stranke v:

Zagorju ob Savi, poroča tov. Fakin, in Turjaku, poroča tov. Juvan. — V ponedeljek, 4. oktobra se vrši sestanek državnih nameščencev v Mariboru. — Tovariši! Udeležite se gotovo vseh naših shodov in pripeljite s seboj tudi svoje tovariše.

Pojdite med ljudstvo!

Dobro leto je minulo, odkar smo osnovali stranko in že stojimo pred nalogo volitve v konstituanto. Kdor pozna volilni mehanizem, kdor ve, kaj pomeni spustiti se v boj z razvitim agitacijskim aparatom velikih in starih strank, ki sega s svojo od kapitalizma podprto roko v vsako ulico in vsako kočo z milijoni letaki in tisoči shodi, ta bode zapopadel, da stranka, šele pred letom ustanovljena ne sme biti optimistična glede volilnih uspehov. Ta bode razumel, da je neobhodno potrebno, da žrtvuje vsak naš somišljenik ves svoj prosti čas stranki in njenim ciljem, ker le tako se bomo lahko uspešno borili s korupcijo in demagogijo, ki bo ob času volitev zaplavila našo zemljo.

Ne začnemo volilnega boja s kakimi pretiranimi iluzijami. Hočemo volilno agitacijo predvsem uporabiti v svrhu razširjenja naše ideje, naše socijalistične misli in k pomnožitvi naših organizacij. V tem se ločimo od vseh ostalih strank, ker onim se gre le za mandate in je volilni uspeh končni cilj vsega njihovega delovanja. Za nas pa bo največji uspeh, če bomo pripeljali naše delavstvo in uradništvo k spoznanju pravih smeri v boljše bodočnost. Volilni uspehi so nam le sredstvo k uresničenju naših socijalističnih idealov. Pri tem delu pa nam morajo pomagati vsi, prav vsi naši somišljeniki.

Pri volitvah bomo spoznali, da se lahko zanesemo samo na organi-

ziranje naše člane. Vsi drugi, ki z nami samo simpatizirajo a ne vedo niti dobro, kaj da pravzaprav hočemo, so nezanesljivi in privedi jih je treba v naše organizacije in razložiti jim naš program. In tu nam bo prinesla največ uspeha osebna agitacija, mnogo več, kot veliki shodi, katerih se udeleži vse polno radovednežev, ki sredi govornikovih izvajanj odhajajo, kot se to dogaja na primer na komunističnih shodih.

Naše organizacije se morajo teh dejstev jasno zavedati in po njih uravnati svoje volilno delovanje. V vseh krajih, kjer imamo svoje organizacije, naj se takoj sestavi imenik vseh, o katerih se da soditi, da bodo volili z nami. Naše volilce je treba imeti potem stalno v evidenci in vplivati nanje do volilnega dne. Kjer pa še nimamo svoje organizacije, pa se ljudje zanimajo za naše ideje in nanje pristajajo, naj se organizacija takoj ustvari, pa če bi štela tudi samo 10 članov. Kjer pa bi to iz kakršnegakoli vzroka ne bilo mogoče, naj bo z posamezniki našega mišljenja v stalnem stiku najbližja naša organizacija in naj jim daje navodila, kako naj delujejo v svojem okolišju. Zaupnike naših organizacij čaka sedaj težka in odgovorna naloga. V njih rokah se morajo stekati vse niti volilnega gibanja njih okraja in od njihovega delovanja bo odvisen krajevni in celokupni uspeh pri volitvah.

Naš tisk se bo popolnoma po-

svetil volilnim nalogam. „Nova Pravda“ bo stalen svetovalec našim organizacijam in podpirala bo našo volilno agitacijo z poljudno razlago našega političnega in socijalnega programa. Razjasnjevala bo ljudstvu, kaj da mu prinašamo, kako stališče zavzemamo v različnih socijalnih in gospodarskih vprašanjih, o vodstvu države in nalogah socijalistične stranke. Potom našega lista bomo dokazali, da nismo stranka kompromisov, temveč da stojimo na radikalnem socijalističnem stališču; ravnamo se sicer in se bomo tudi v naprej ravnali po razumnih preudarkih a pri tem smo za energično postopanje in posebno proti vsem goljufijam, s katerimj zavajajo delavstvo ostale socijalistične stranke, ki ljudstvu obljubujejo vsemogoče stvari, o katerih dobro vedo, da mu jih ne bodo mogli nikdar dati.

Razkrinkati pred ljudstvom te goljufije, pokazati mu resnost našega političnega in gospodarskega stanja in naznačiti mu pot k zboljšanju — to bo prva naloga našega lista. Ne bomo samo kritizirali, pokazali bomo tudi pota, boljše in pravilnejše, kot jih hodijo ostale stranke. Ne ustrašite se pa nikdar povedati svoje ideje jasno in trdno in od naših radikalnih smernic ne odstopite niti za las. Kompromise in laži prepustimo strankam, ki razpadajo, mi pa govorimo resnico

in delavno ljudstvo bo samo uvidelo, da mu ne nudimo manj, kot ostale soc. stranke, temveč več. Mi ljudstvo s našim programom resnično prinašamo mnogo dobrega. Potrebno je le, da s agitacijskimi sredstvi, ki so nam na razpolago, to izrabimo v prosep stranke in ljudstvu pokažemo resnico.

Nisem slep za vse težave, ki ovirajo našo osebno in tiskano agitacijo. Smo radikalna stranka — a nismo stranka fraz in praznih obljub. Naš radikalizem mora biti zato premišljen in naši agitatorji in sotrudniki morajo nekaj vedeti, ravno zato, ker se naš radikalizem bistveno razlikuje od radikalizma navadnih socijalističnih frazerjev in demagogov.

Gremo v volilni boj s tem, kar smo v enem letu ustvarili in vzgojili. In s tem, kar imamo se da napraviti veliko, veliko dela, dovesti v stranko novih sil in novih delavcev. Zanesimo se samo na svoje lastno delo in delo bo uspelo. Pojdimo med ljudstvo in govorimo z njim tako, da bo videlo, da nismo nepotrebna stranka, da bo uvidel pravilnost naših idej in koristi, ki jih ima in bo imele od njih uresničenja. Napnimo vse sile, da v težkem boju, ki ga započnemo kot mlada stranka s samostojnim nastopom pri volitvah v konstituanto, dosežemo častne uspehe, ki nam bodo vlili novo vero in nove moči za bodoče boje. F.

Vse naše somišljenike pozivljamo, da prispevajo vsak po svojih močeh za strankin **volilni fond**. Prispevki naj se pošiljajo na upravo „Nove Pravde“ s pristavkom „Za volilni fond“. Pomagajmo si sami!

Z kozaške postaje.

Z knjige „Po prevratu“ od B. Sokolova.
(Nadaljevanje)

Hitro je nastal po vasi hrušč. Tožbe in vpitje žensk, med katere se meša kurje kokodakanje, neprijetno bajejo v ušesa.

Mesto duhovnika, ki je odšel skupaj z muziki, vlečejo rdeči k častniku njegovo ženo. Mlado, krasno, z črnimi očmi. Je prestrašena in bridko plaka. Kakor dete. In prosi naj jo spuste.

„Gospodje vojaki, vzemite vse — kruh, meso, samo mene pustite!“

Rdeči ne poslušajo njenih prošelj. Surovo jo pehajo. In vzpodbujeni po pogledu na mlado žensko telo, stiskajo in ščipljejo svojo žrtev.

Na dvorišču kočje starke Antrohine sta poskušala dva rdeča ujeti debelega prašička. Razjarjena starka, z ogromnimi železnimi grabljami v rokah, se podi po dvorišču za rdečimi. Zagnan v kot dvorišču, izvleče eden rdečih, mladič z bedastim obrazom in silno potlačanim nosom, revolver. Malo mežikne z očesom — in ustrelil na starko. Mitrohina se neokretno okrene in sede na zemljo. Kroglja je najbrže zadela srce.

Vojak, smeje se, brska po njenih žepih. Izvleče ključke in mošnjo. Zma-

govito jih pokaže svojemu tovarišu in obadva hitro izgineta v Mitrohini koči.

Majčken psiček, scene, se pritepe k ubiti Mitrohini. Miga z rjavim, belo progastim repom. Zapazi rdečo lužo krvi, tekoče iz rane. In lačno, kot da se mu mudi — začne hlastati.

„Kaj je?“
„Odpri! Če ne, razbijemo vrata!“
„Ali moža ni doma. Odšel je na polje!“

„Odpri!“
Trije rdeči vdirajo v kočjo bogatega kozaka Sitrova. Njegova mlada žena, največja krasotica v celi vasi, črnolasa, črnooka, stoji za zaprtimi vrati. In prestrašena se ne more odločiti, da bi odprla. V kotu njena mala triletna hčerka — silno joka, deloma prestrašena vsled krika in zmerjanja rdečih, deloma, ker se mati ne briga zanjo.

Končno vrata odnehajo. In trije rdeči vdoro v kočjo.

„Kaj hočete? Kaj, da kakor razbojniki vdirate v hišo?“

Pogled na ženo, v svojem gnevu še krasnejšo, razdraži rdeče vojake. Bradat visok vojak, pikast, s sifilitičnim nosom, jo brez besed zgrabi za nedra in jo skuša vreči na tla. Žena se mu iztrga in kakor v obupnem napadu se tesno stisne k svoji majhni hčerki, kakor da bi se nadejala, da jo ona obrani pred zverinskimi ljudmi. Brkasti

rdeči, razdražen vsled nove ovire, iztrga za noge hčerko iz maternih rok, in razbije z veliko močjo malo telesce ob kamenem robu ruske peči. Široke, sive, krvave lise oškrope stene kočje, rob peči in zolta glinasta tla.

Vojak se zavalj z vso težo svojega telesa na ženo, blazno od groze in žalosti in jo posiljuje med soglasom in spodbujevanjem svojih tovarišev.

Na vasi, obklopljen od vojakov, sedi „rdeči“ častnik. Na kolenih drži plakajočo popovo ženo. In ne ozirajoč se na prisotnost vojakov, jo poljubljuje, se smeje in prepeva revolucionarne pesmi, prideva k njim nesramne popevke, zmerja žide — s surovimi in brezsravnimi besedami, ki povzročajo odziv in soglasje pri njegovih podrejenih.

Na večer se razprostira čez celo vas dušljivo razpoloženje. „Rdeči“ častnik je zaukazal za kazen, ker so kozaki zbežali, — da naj se iz Jaremne odvede sto žen, samo najmlajših in najkrasnejših. S kletvami in psovanjem so vlekli rdeči vojaki za seboj kozaške žene: nekatere pokorne z uplakanimi očmi, druge — so se ruvale in se branile. In rdeči častnik je vozil v svojem vozičku — mlado popovo ženo. Prazno misli, duševno uničeno, telesno osramočeno.

Po noči je bil gozd, kjer so se rdeči ustavili k prenočevanju — priča zverinskih dogodkov . . .

Žene, ki so se branile dolgo in vztrajno, so med vseobčim, vzpodbujajočim smehom privezali k lesenim količkom, zabitim v zemljo. Strgali so z njih obleko. In bolj grobo in surovo kot gozdne zverine so se jih polaščali . . .

Veselje rdečih je rušilo blaznenje kozakinje Sitrove. Zblaznela je, nepretrgoma, glasno se smejala in kričala nekaj nerazumljivega.

„Ubij jo! Imamo že dovolj tega njenega prokletega kričanja“, so vzpodbujali brkatega vojščaka njegovi tovariši.

„Jo je vendar škoda — tako lepe ženske. Tako hitro ne najdeš zopet take.“

„Neumnost! Najdeš v sosednji vasi.“
In brkati vojak je poslušal nasvet tovarišev in ustrelil kozakinjo. Na kratko. S puško v hrbet . . .

Zjutraj pa je oddelek kozakov obkoljil gozd. Osvobodil je žene. Polovil rdeče. In žene zverinsko se posmehujoč rdečim, so jih najprej mučile, potem pobile vse do zadnjega. Le rdečega častnika so mučile bolj in dalje, kot ostale.

Kolesa voza so škripala kot preje. Samo kozaško dekle — ena izmed onih žen — je plakala k škripanju koles.

Ministri — brez krivde!?

Od obstoja našega začasnega predstavništva je bilo izdanih nebroj naredb, katerih niti ena ni v korist ljudstvu. Vse po vrsti so v največjo škodo delavstvu in menda je samo ena med vsemi, ki ni nikogar nič oškodovala, pa tudi nikomur koristila, in to je naredba, s katero se proglasi polnoletnim vsak, ki je izpolnil 21. leto. Na vseh naredbah je podpisana cela vrsta ministrov, toda ko stopi naredba v veljavo, izjavijo vsi ti ministri s sekundiranjem celega predstavništva, da ni njih krivda, če je naredba slaba in oškoduje ljudstvo. JDSarji dokazujejo in hočejo prepričati svoje ljudi, da je potrditvi dolične naredb kriva SLS, ta zopet vali krivdo na JDS, vsi skupaj pa končno na nesrečne Srbe. Refren vseh teh javkanj in zabavljanj na naredb se konča z besedami: Srbi so vse krivi!

Ker se bliža obračunu, je dobro, da se nekoliko ogledamo te naše ministre in narodne predstavnike, ki nočejo biti ničesar krivi, pa kljub temu stojijo njih podpisi na vsaki naredbi.

Prva ataka na narod se je zgodila v valutnem vprašanju s tem, da so zamenjali 1 : 4. Kakšen hrup so tedaj dvignili naši narodnjaki in klerikalci! Krivica se je zgodila, Srbi nas hočejo ugonobiti. Bilo je protestov in zabavljanja v „Narodu“ in „Slovenca“ dan na dan. Noben minister-pripadnik te ali one stranke ni hotel biti odgovoren za to krivično rešitev valutnega vprašanja. Dotični sklep ministrskega sveta pa so podpisali vsi ministri z obema rokama.

Prišle so nato na vrsto izvoznice in svobodna trgovina, toda zopet noben minister noče priznati, da je to naredbo podpisal. Vsi so bili proti. Isto se je zgodilo pri razširjanju monopola na sol, sladkor, žgalice itd. na celo državo. Vsi ministri spuščajo sedaj po naših časopisih srd na te naredb, toda vsi so jih podpisali.

Iz vsega tega postopanja vidimo, da vsi naši ministri najpreje vsako naredbo v ministrskem svetu podpišejo in odobre, ko pa je objavljena in stopi v veljavo, se ravno isti ministri jeze na te naredb. Včasih se radi lepšega skregajo med seboj, češ, to naredbo si podpisal ti, ne jaz in tako se zgodi, da finančni minister zviša cene železnice 100%, minister za saobračaja

pa še za 100%, skupaj se je sporazumno z železniškim in finančnim ministrom zvišala vozina na železnicah za 200%, oba ministra pa zabavljata v časopisju proti nesramnemu zvišanju in dokazujeta eden drugemu, da prvi ni zakrivil 200% zvišanja, ampak samo 100%. Toda gospoda ne povesta, da sta se sporazumela v tem, da bode povišal vsak za 100%.

In tako se je danes v Jugoslaviji zgodilo, da so izšle naredb, proti katerim so bili vsi ministri od A do Z, izšle pa niso naredb, katere v časopisju vsi ministri zahtevajo. Med temi naredbami imamo: davek na vojne dobičke, rešitev uradniškega vprašanja, agrarna reforma. Tako vidimo, da so v Jugoslaviji stopile v veljavo vse naredb, katerih noben minister ne odobruje, a prav nobena, za katero bijejo najhujši boj po časopisju vsi ministri!

Če pregledamo vse delovanje vseh dosedanjih vlad, moramo priznati, da je samo dvoje mogoče. Ali so podpisi ministrov na naredbah falsificirani, ali pa vsi gg. ministri govore neresnico!

Verjetno je na vsak način drugo. Razumemo pa ta boj ministrov proti izdanim naredbam v časopisju. Ti gospodje prav dobro vedo, da so s temi naredbami ljudstvo oškodovali in mu napravili krivico, toda volitve se bližajo in treba je to krivo zvaliti na druge. Toda krivec noče biti ne eden ne drug. En del teh ministrov skuša vso krivdo zvaliti na Srbe in širi s tem plemensko sovraštvo! Nam pa se zdi neverjetno, da bi bili vsemu krivi samo Srbi in da ima ta gonja proti njim popolnoma drug namen. Gotovo je samo to, da trpi vsled poslovanja dosedanjih vlad cel jugoslovanski narod in da je zato dolžnost Srbov, Hrvatov in Slovencev, da poskrbe pri prihodnjih volitvah za to, da noben dosedanjih ministrov ne stopi več na ministrski stolček. Narod ni kriv, če so se poslali v vladu ljudje, ki ljudstva ne poznajo, ki nimajo zanj ljubezni, kriv pa bode narod, ako bode sam volil in poslal v vladu stare ljudske krvose!

Zato, na delo vsi, ki imate ljubezni do domovine in čutite z narodom, da odvrnete to zlo od jugoslovanskega naroda!
D. V.

Izjava.

(Sprejeto na seji načelstva narodno-socialistične stranke dne 28. pr. m)

Pod naslovom „Demokrati se razkrinkavajo“. — „Narodni socialisti, hlapci liberalcev“ napada „Naprej“ št. 233. narodne socialiste, češ, da je nar. soc. stranka le del liberalne stranke in da bo nar. socialistična stranka podpirala demokratsko stranko tudi pri volitvah v konstituanto.“ To piše „Naprej“ na podlagi nekega pisma, ki ga je pisal tajnik celjske demokratske organizacije in ga je baje dobil od svojega zaupnika. „Naprej“ prinaša odlomek tega pisma, ki se glasi: „Opozarjamo končno, da to naša stranka (demokratska) najbrže pri predstojeh volitvah nastopila skupno t. j. z enotno kandidatno listo s Samostojno kmetsko stranko in eventualno tudi z nar. socialisti. Treba je torej, da stopite nemudoma v zvezo z zaupniki navedenih strank. Narodni pozdrav. Okrožna organizacija jugoslovanske demokratske stranke za celjsko okrožje v Celju. Vekoslav Spinoler 1. r.“

K temu piše „Naprej“: „Pismo je sicer pisal tajnik krajevne liberalne organizacije, toda če bi ne bilo med njimi nikakoršnega dogovora, bi se ne drznili s tako odločnostjo zagovarjati skupnega nastopa liberalcev, Samostojne kmetske stranke in nar. socialistov.“

S tem napadom je stopil „Naprej“ v vrsto „Večernega lista“ in „Rdečega Praporja“. „Naprej“ dobro ve, da ima nar. soc. stranka z demokratsko stranko ravnotako malo stika kot s klerikalno ali komunistično stranko. — „Naprej“ dobro ve, da o kakšni koaliciji ne

more biti govora in „Naprej“ tudi dobro ve, da bo nar. soc. stranka pri volitvah v konstituanto nastopila popolnoma samostojno. Če govore demokrati o kakšni volilni koaliciji s NSS, so to le njihove pobožne želje, ker vedo, da sami pri volitvah ne bodo uspeli.

Namen naredb je jasen. Volilen maneuver, s katerim se hoče diskreditirati mlado nar. soc. stranko med delavskim ljudstvom, ker toliko logike „Naprej“ še pripisujemo, da bi sicer v citiranem pismu ne našel nič drugega, kot mi: pobožno željo.

Nismo hoteli zanesti boja v proletarske vrste. Če pa nam ga vsiljujete, ga sprejememo. Ne bomo se borili proti vam z lažjo in intrigami, blatenjem in natolčevanjem, borili se bomo proti vam z odkrivanjem resnice in resničnim delom za naše delavsko ljudstvo. In to delavsko ljudstvo bo samo kmalu izprevidilo, kje je čistost in resnica in kje laž in demagogija.

Načelstvo nar. soc. stranke ponovno izjavlja: Narodno-socialistična stranka ne bo sklepala nikakih kompromisov in bo pri volitvah v konstituanto nastopila s samostojno kandidatno listo. Kdor troši drugačne vesti, laže.

Mi danes opozarjamo vse delavstvo, uradništvo, učiteljstvo in kmete na podel način boja, s katerim hoče soc. demokratska stranka prepričati razširjenje narodno-socialistične ideje med delavskim ljudstvom.

Načelstvo narodno-social. stranke.

Politične vesti.

So že pričeli!

Z volilnimi manevri namreč. „Naprej“ si je namreč mislil, da bi bilo dobro, če bi obesil naši stranki na vrat razpadajočo JDS in s tem izdajstvo nad proletarji, pa je izvil iz trte skupno kandidatno listo. Da se bo oglašil za njim tudi „Slovenec“, smo seveda pričakovali. In res se je takoj drugi dan oglašil in ploskal „Napreju“ k njegovemu podlemu napadu. Klerikalci pač dobro vedo, tako dobro, kot to ve „Naprej“, da o kakem kompromisu med nar. soc. stranko in JDS Sarji ni bilo nikdar govora, a boje se prodiranja naše ideje in zato jim je dobrodošel vsak napad na nas, pa naj pride od koderkoli in naj tudi nosi na sebi očividni pečat neresnice. Gospodom okoli „Napreja“ in „Slovenca“ svetujemo, da nadaljujejo s podobnimi manevri — laž ima kratke noge — in ljudstvo hitro spozna lažnjive.

Naše somišljenike pa že danes opozarjamo na ta način boja. Prihajali bodo z najrazličnejšimi lažnjivimi vestmi in govoricami z namenom da bi skrunili čistost naše stranke in zbegali naše somišljenike. Ne pustite se zapeljati, temveč oklenite se še tesneje naših organizacij in vaš odgovor na vsak podel in lažnjiv napad naj bo podvojeno delo za narodno socialistično stranko.

Delo naših komunistov

Kdor opazuje delo naših komunistov in čita njih list, ta bi skoro lahko prišel do prepričanja, da so komunisti stranka kapitalistov. Ker proti „social-patriotom“ se vrsti napad za napadom in bojno navdušenje proti soc. demokratom in nam jih je tako prevzelo, da so popolnoma pozabili, da je prva osnova vsega socializma boj proti kapitalizmu, ki izžema in izkorišča de-

lavsko ljudstvo. Le tako naprej tovariši komunisti in tudi s slepoto udarjeni bodo kmalu izprevideli, da od vaših fraz in bratomornih gesel ne bo in ne more priti rešitev in zboljšanje našega težkega stanja. Tudi oni, ki ste jih zapeljali v zmoto s svojimi neizpoljivimi obljubami, vas bodo zapustili in krenili na pota naše politike, ki sicer ne pretirava in ne laže pri obljubljanju, a zato gotovo vodi k uspehom in osvobojenju našem.

Demokratske zasluge.

Demokratski časopisi razširjajo vesti, da se ima uradništvo edino njihovim ministrom zahvaliti za povišanje plač in da so si njihovi ministri pridobili v tem vprašanju največ zaslug. Da ne bodo te zasluge ostale nepozabljene, si dovoljujemo uradništvo na iste opozoriti. Glavna zasluga demokratov je, da so cene že sedaj vsled samih njihovih obljub o zvišanju uradniških plač poskočile za 10 do 15% in da bodo poskočile do tedaj, ko bode uradništvo prejelo 15% povišanje, najmanj za 50%! Druga njihova zasluga je ta, da izhajajo že mesec dni vesti o zvišanju uradniških plač, a ti prejemaajo še vedno stare plače. To so zasluge demokratov in uradništvo bi se izkazalo zelo nehvaležno, ako se jim za te zasluge ne zahvali. In upamo, da se tudi bode pri volitvah! Od demokratov je zelo lepo, da si pridobivajo za ubogo uradništvo tako velikanske zasluge, a lepo ni, da zahtevajo za te zasluge hvaležnosti! Pa, če bi si tudi demokrati za uradništvo pridobili zaslug, naj vedo, da ne bi s tem storili nobene usluge. Čevljar je zato, da dela čevlje, ministri pa bi morali biti zato, da delajo za ljudstvo! To pa ni zasluga, ampak dolžnost!

Tedenske vesti.

— Načelstvo NSS sklicuje izreden zbor zaupnikov, ki se bo vršil v nedeljo 17. oktobra t. l. v dvorani mestnega magistrata ljubljanskega točno ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Poročilo predsedstva. 2. Poročilo odsekov. 3. Poročilo delegatov. 4. Določitev kandidatov. 5. Sprememba organizacijskega reda. 6. Slučajnosti. — Tovariši! To zborovanje je odločilne važnosti za naš nastop ob volitvah in za nadaljni razvoj stranke. Pozivljamo vse krajevne organizacije, da pošljejo na vsakih 50 članov po enega zaupnika. Organizacije, ki nimajo 50 članov, imajo ravnotako dolžnost in pravico poslati na zborovanje svojega zaupnika. Dolžnost vseh zaupnikov je, da prouče vprašanja dnevnega reda in se zborovanja sigurno udeležijo.

— Sestanek državnih nastavljenecv v Mariboru, somišljenikov NSS, se bo vršil v ponedeljek 4. oktobra ob 8. uri zvečer v Narodnem domu. Tovariši, udeležite se sestanka polnoštevilno, ker je dnevni red za nas največjega pomena.

— Krajevna organizacija NSS v Ptujju sklicuje za nedeljo 3. oktobra javen shod, ki se bo vršil v pritličju Narodnega doma ob pol 10. dopoldne. Dnevni red: 1. Poročilo krajevne organizacije. 2. Politični položaj (poročila tov. Vojska iz Ljubljane). 3. Slučajnosti. — Tovariši udeležite se tega shoda polnoštevilno. Važno za volitve v konstituanto.

— Dar „Novi Pravi“. Za tiskovni sklad „Nove Prave“ je daroval g. Auton Gorše v Gor. Radgoni K 20.—. Hvala! Pesnemajte!

— Nove uradniške doklade. 29. septembra je bila podpisana naredba ministrskega sveta, ki ureja nove draginske doklade državnih nameščencev. Aktivni državni nameščenci bodo odslej prejemali nameste draginskih doklad dnevnice in sicer: všteti do 3.400 K letne plače dnevno po 68 K, od 3.400 K do 4.800 K po 72 K, od 4.800 K do 6.400 po 76 K, od 6.400 do 8.000 K po 84 K, od 8.000 do 10.000 po 88 K, od 10.000 K do 16.000 K po 100 K, od 16.000 K do 18.000 K po 120 K. V letno plačo ni vračunana stanarina. Duhovniki v vseh krajih prejemaajo še nadalje dosedanje doklade. Le nekateri pravoslavni učeniki, ter katoliški duhovniki v senjsko-modruški in v dalmatinskih ter hercegovskih škofijah bodo prejemali dnevno po 48 kron. Vsi nameščenci imajo pravico do družinske doklade po 12 kron na dan za vsakega člana družine, ki nima lastnega imetja ali dohodkov. To doklado dobivajo za ženo, otroke, deda, babice, očeta, mater, brate in sestre. Vpokojenecem in vpokojenkam se dosežanja osebna doklada zviša na 12 kron na dan za vsakega člana, kakor to velja za aktivne. Tudi sirote brez očeta in matere bodo dobivale doklade po 12 kron na dan. Ban hrvatski bo imel kot osebno draginsko doklado dnevno po 100 dinarjev, predsedniki ostalih pokrajinskih vlad pa po 80 dinarjev ter dodatek za družino, kakor pristojne ostalim državnim nameščencem v dotični pokrajini. Ta nova naredba stopi v veljavo dne 1. oktobra 1920. Nove doklade po tej naredbi se bodo izplačevale, čim bo ta naredba, ki se istočasno odpošlje po pošti, priobčena oblastem pismeno in extenso.

Dopisi.

Iz Jesenic se v zadnjem času ne sliši ničesar več, vse je nekako zaspalo. Ker se nikdo ne oglašuje, hočemo mi orisati zadevo, ki povzroča danes opravičeno marsikomu veliko skrb. Visja šolska oblast je dovolila za Jesenice in okolico meščansko šolo, v kateri naj bi se počel pouk, kakor se

je tudi javno razglasilo, z početkom šolskega leta 1920/21. Nastanitev te šole se je zagotovila v nekdanji nemški šoli na Savi. Imenovane so že učne moči, med temi tudi ravnatelj, vendar pa se pouk nikakor noče začeti. Kaj je temu krivo, nam v podrobnosti ni znano, vemo pa, da se

občina Jesenice in njeni funkcionarji za to zadevo eminentne važnosti kaj malo ali celo nič ne brigajo. Stariši so se zanesli na lepe obljube in sedaj ne vedo kam s otroci. Gospodje v gerentskem svetu, ako mislite, da se sicer revno, vendar pa zavedno delavstvo za izobrazbo svojih otrok tudi tako malo briga, kakor vi, se motite. Mi kruhoborci, ki si zaslužimo vsakdanji kruh s trdimi žulji, ne moremo dati našim hčeram na tisoče dote, kakor razni jeseniški magnati. Pač pa je naša srčna želja, pomagati naši deci do primerne izobrazbe, ki naj ji nudi boljšo prihodnost, kakor jo imamo mi. Upamo, da ta poziv ne bo brez uspeha in da poklicani faktorji ukrepejo nemudoma vse potrebno, da se prične čimprej redni pouk na omejenem zavodu.

Iz Zagorja ob Savi. Klerikalna buržuazija in njeni priveski sumljivega značaja denuncirajo ljudi siromake, ki so naprednega mišljenja, prav po šušterciansko; pa saj je znan pregovor, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Za take in jednake zasluge bode postal g. kaplan Kos župnik in njegov oproda Praznik pa revizor užitnine. Sramotno je za nekatere ugledne zagorske rodbine, da paktirajo in podpirajo pristaše te stranke, katera je storila našemu naprednemu ljudstvu v bivši Avstriji toliko gorja. Gospod obratovodja Hynek naj gre s svojo surovostjo med svoje brate Čeha, da ga bodo naučili olike in kako da se mora postopati danes s slovenskimi delavci in njihovimi zastopniki. Nismo več v Avstriji!

Celje. Pohujšanje v dolini Št. Miklavški. Če čitamo napredno narodne liste raznih demokratov junkerjev — kako isti obsojajo švabčarenje nižjih slojev — se mora človek prijeti za glavo — da ti pisarji nečejo v lastnih vrstah pomesti z velikansko metlo. Proti nemškutarenju nezavednih ljudi se divja na vse mogoče načine, med tem ko šefi teh listov sami niso nič boljši, ampak veliko slabši in kažejo pri vsaki priliki zaničevanje lastnega materinega jezika. Da je to istina, je dokazal že v več slučajih naš celjski, dični in sladki gospod dr. Ernest K., katerega se čuje z njegovo „premilostljivo“ gospo, ne samo doma, ampak večinoma, če nastopa neoficijelno, govornik v blaženi nemščini. Če bi se to dogajalo mogoče kje na Polulah, bi se še dalo prenesti, nikakor pa ne v širši javnosti, kjer ga slišijo razni ljudje in brijejo potem nore iz narodne zavednosti naših takozvanih „najboljših ljudi“. Kajne liberalna gospoda, za kmeta je dobro, da zna samo slovenski, za vas pa je „gučenje“ priprostih, „zu gemein“. Dejanj zahtevamo od vas ob vsaki priliki, ne samo besed takrat, ko vodite ljudi za nos. Tudi pri naših zavednih trgovcih najdeš slično elito. V hotelu „Union“ (prejšnji Deutsches Haus) se nahaja soba velegermanskih generalitet, zavetišče celjske nemškutarske klike — kjer vidiš po stenah vsakovrstne slike, nemških vojaških mogotcev in pozorišč „aus deutscher Zeit“, med temi tudi Hindenburga. Prav srečno se morajo počutiti celjski slovenski trgovci pod vzvišenimi pogledi nemškega „magovalca“, pod katerim se senčijo ti gospodje na svojih sestankih in to v prostorih, ka ere ima v najemu — Srb. Slava takšnim pristašem JDS — zavednim narodnjakom — lastnih žepov!

Pozor uradništvu! Usojamo si vprašati Osrednje društvo v Ljubljani, koliko časa bo še komandiral v odboru ultrapatrijot, rešitelj domovine ter bodoči narodni predstavnik uradnikov na demokratičnem programu — koritar JDSarjev gospod Kremen? Vsi za njim — in javnemu nameščencu bo zasijala zora žepnega in želodčnega praznostanja revežev in pokornih vladnih cuckov. O nostra culpa! Več uradnikov.

Iz Sevalce. V zadnji številki „N. P.“ smo poročali o stanovanjski mizeriji in nje vzrokih tu v Sevnici. Izvedeli smo, da pov. za soc. skrb v Ljubljani po občini predlagane stanovanjske komisije ni potrdilo z motivacijo, da zamore občina z ozirom na njeno velikost vse stanovanjske zadeve rešiti v lastnem delokrogu in

po lastni inicijativi. Radovedni smo, kako bode občina to „delo“ opravila, ker ga je precej in zelo nujnega; hočemo posvetiti tej stvari vso pažnjo, ter bomo neizprosno ožigosali vsako pristranost in krivico, ki bi jo trpele posamezne stranke; stanovanj je namreč v Sevnici dovolj — samo najti se jih noče. Vsiljivim tujcem se pa naj prihod in naseljevanje tukaj kratkomalo prepove. — Korajžno na delo vsi gg. občinski svetniki — zima je pred durmi!

Sija jne plače. Nedavno tega se je v javnem lokalu — kavarna Kovač — razburil vojni dobičkar Karl Cimperšek v skrajno žaljivih besedah nad visokimi plačami uradnikov, ki jih je po časopisih že cel mesec vse polno, a uradniki jih ne čutimo prav nič. Ker je mizerija uradniškega stanu splošno znana, še bolj znano pa pošteno pridobljeno bogatstvo vojnih korifej a la Cimperšek — zato se vzdržujemo za enkrat vsake kritike tega žaljenja ter le konstatiramo to dejstvo. Sodí naj javnost.

Ptuj. Koroški dan v Ptuj. Kakor v vsej Jugoslaviji, tako se je tudi v Ptuj priredil „Koroški dan“. Točno ob 9 uri je prikoralala mestna godba pred mestno hišo, kjer je dr. Salamun zbranim v toplih, a žal za te, bili so večinoma sami kmetje, malo previsokih besedah očrtal borbo na Koroškem ter pomen 26./IX. Po končanem govoru je zaigrala godba „Lepa naša domovina“. Koroški dan! Kako je zapeklo onega okolo srca, ki je z dušo in s telom Jugoslovan, ob mučni tišini koncem govora. Gospoda! Premalo je navduševati se ob okroglih mizah pri čaši piva ali vina za našo lepo domovino. Inteligent, vsaj upamo, da ve, kaj mu je sveta dolžnost v teh prerenskih časih. Kje pa ostaja narod? Kdo ga poučuje, kdo ga krepi v tej strašni borbi za obstanek? Morda oni, katerim je danes žep in želodec prvi bog, a drugega za nje „nema“? Zakaj je narod brezbrizen proti vsemu kar je narodno? Ali ste že bili med narodom, ali ste se uverili, kakšno je razpoloženje med narodom? Rudečica sramu naj nas oblije, ker vsi skupaj nismo storili svoje dolžnosti. — Nemčurški trgovci v Ptuj živijo od naših žuljev, živijo v Jugoslaviji a so vse drugo kot jugoslovanski državljani, ker drugače bi se bili gotovo odzvali „Koroškemu dnevu“. Seveda so tudi častne izjeme. Imena onih, ki hočejo živeti v naši državi, pa nočejo izvrševati državljanjskih dolžnosti, prihodnjič objašje več jako žalostnih pojavov. Ko je godba svirala „Lepa naša domovina“, si videl same pokrite glave in v začetku le enega stražnika, ki je z roko ob čepici stal pozor. Še le proti koncu so se še nekateri drugi spomnili, kaj se spodobi. Vzgoje, vzgoje in zopet vzgoje! Sola in cerkev: mea culpa! 26./IX. je bil Sokolski dan za Koroško. V Ptuj pa nismo videli razven 3, 4. Sokolic in enega Sokola. Naj zado- stuje!

Kako smo kratkovidni. Vsakdo izmed nas se še spominja 13. septembra 1908. leta. Takrat so bili fakiški nemčurški napadi na C. M. skupščinarje v Ptuj povod krvavim septemberskim dogodkom v Ljubljani. Glavni kolovodje ptujске fakinaže, ki je dobila ojačenja iz Maribora, Celja in Gradca, so se rekrutirali iz nemških visokošolcev. To je bilo leta 1908! Med tem letom in danes pa leži svetovna vojna z vsemi svojimi grozotami z gigantsko borbo Germanstva s Slovansvom. Mnogo nadebudnih nemčurških visokošolcev je v tem času dovršilo svoje študije, ter so zasedli več ali manj važna mesta v državni upravi. Te dni se je vrnil eden izmed glavnih kolovodij tolovajstev l. 1908. bivši profesor na ptuski gimnaziji P. Bratanitsch iz ruskega vjetništva. Po mestu se širijo govorice, da je bil pri gimnazijskem ravnatelju V. ter prosil službe. Ravnatelj pa ga je baje potroštal, da se skoro in lahko priuči slovenščini, ker je bil v Rusiji. Nismo nič proti temu, če dobe taki ljudje svoj kruh pri nas; pač pa protestiramo najodločneje proti temu, da se take ljudi namešča v obmejnih

krajih. Proč z njimi v Ljubljano, Kranj, Novomesto med naš zaveden narod. Tam bodo imeli kruh brez škode za nas in državo.

Prva jugoslovanska tovrna za čevlje na Bregu pri Ptuj, ki se v kratkem prekrsti v „Petovia“, ker je pod prvim imenom preveč izpostavljenazasmehovanju celega okraja, je naročila več sto delavcev iz avstrijske republike, kljub temu da je tukaj dovolj strokovnjakov in delavnih moči, ki si morajo iti drugam iskat zaslužka. Judi in Nemci naj živijo in služijo v Jugoslaviji, to je njih parola, katero protežirajo tudi različni ptujski kapitalisti, ki hočejo veljati za narodnjake. Zid Ettinger in njegovi obrezani in krščeni sodrugi z raznimi doktorskimi titelnimi letajo po Ptuj, da bi dobili stanovanja za te novo sem došle judovske krivonose. Hodijo od hiše do hiše in vsakemu najemodajalcu obljublajo nad dvakratno najemnino, samo da se jim odda prostor. Plačajo, kolikor se zahteva. Za sobo, za katero plača sedanja stranka 80 K, ponudijo 200 K, za 60 K ponudijo 150 K. Posledica tega je, da so se začele najemnine višati in stanovanja odpovedovati, ker reveži, večinoma uradniki, ne morejo toliko plačevati kot židi, ki z našimi žulji delajo nad 500% dobičke. Pri tem se ne ozirajo prav nič na sklepe in odredbe stanovanjske komisije, katera menda niti ne ve, kaj se vse dovimo, da se bo slovenska publika vedela po tem ravnati. Opazili smo pa gaja s stanovanji, katera bi morala imeti v evidenci. Ali imajo mogoče tudi tukaj židje glavno besedo? Judoslovansko podjetje naj preskrbi svojim delavcem lastna stanovanja, za kar naj se jim zaukaže zidati lastne delavske hiše in ob enem naj se prepove invazija tujega židovskega in nemškega delavskega materijala, katerega je že preveč tukaj, tako da ima s pomočjo raznih advokatov, ki se z njimi družijo in ki delajo na narodov račun dobre „kšefite“, že vso moč v svojih rokah. Deželna vlada naj pokaže svojo moč in naj tudi tukaj zaukaže miljonarjem, da zidajo, če ne se bode v kratkem zgodilo, da bodo različni pritepenci imeli pokupljene vse lepše hiše in palače, a naše ljudstvo, posebno uradništvo bode moralo, odvisno od milosti židov, stanovati po kakih brlogih. Bodimo brezobzirni in neizprosni v boju proti židom in vsem tistim, ki se z njimi družijo, in naj si vsak zapomni in dosledno izvaja tisti nemški pregovor:

Affen, Pfaffen, Fledermäuse,
Juden, Ratten, weisse Läuse,
Nehmen diese überhand,
Ist kein Glück im ganzen Land.

Za zdravstvene razmere v Ptuj se prav nobeden ne briga. Bolnico sicer imamo, ali v njej nobenega operacijskega orodja, tako da se mora bolnike za vsako majhno operacijo pošiljati v Maribor. Če je takojšnja pomoč in operacija potrebna, se ne more izvršiti in se mora pustiti, da bolnik v miru božjem umre, kakor se je že v par slučajih zgodilo. Ravno tako ni preskrbljeno z pitno vodo. V vodnjakih, ki so v Ptuj, je voda le

v nekaterih zdrava in pitna, v vse druge priteka voda pod zemljo iz Drave. Da bi se tudi v tem oziru kaj ukrenilo, to ne pade v glave prebrisanih mestnih očetov. Če bi kanalizacija tekla po zraku, da bi jo vsak videl, bi jo bil dal Ornik že zdavnaj napraviti, seveda bi moralo biti na vsaki cevi napisano njegovo ime. — Za odvajanje fekalij mora potrošiti občina nad 100 tisoč kron letno, tako da bi se v desetih letih popolnoma plačali vsi stroški kanalizacije, vrh tega pa bi si prihranili tisti smrad, ki se razširja po ulicah ob priliki odvažanja. Mogoče se zganete, ko izbruhne kaka kužna bolezen!

Kapetan-sladčičar. — Nedavno sem čital ta naslov v Vašem cenjenem listu. Pri tej priliki sem se nehote spomnil zanimive zgodbe, ki daje živo sliko karakterja sedanjega slaščičarja — bivšega avstrijskega kapetana — in izpolnjuje notico v Vašem listu. Čuditi se je samo, da je imel dotičnik toliko vpliva na mero-dajno oblast, da mu je dovolila izvrševanje obrti od katere kapetan pojma ne more imeti, še večje graje je pa vredno, če izvršuje obrt pod imenom prejšnjega lastnika, ker je ta že davno v Nemški Avstriji. Hvalevredno od oblasti, če gre domačinu-narodnjaku na roko in mu pomaga, da pride do kruha, ne more se pa odobravit pre-več kulantno postopanje z ljudmi, ki so po potrebi danes Slovani jutri zopet Nemci in to samo zaradi tega, da dosežejo svoj cilj in jim pri tem pomagajo obe narodnosti. Slučaj, ki se priporoča za beležko je sledeči: Po prevratu je prišel kapetan — sedaj slaščičar — v Ptuj, kjer je hotel kupiti nekaj večjega, posestvo ali slično. Slučajno je bil prodajalec Slovenec, kateremu se je prvi predstavil kot Čehoslovak — rekel je, da je stari ptujčan, je pa iz ljubezni do svoje so-proge — vsa čast njej, zavedni Čehinji — postal Čehoslovak in izrazil je upanje, da se mu kot takemu ne bo delalo preveč težkega stališča pri pogajanju. Kmalu na to je šel v tukajšni — žalbog še danes — nemški denarni zavod, kjer se je ravnatelju tega, kot „stari ptujski Nemec“ predstavil in se tudi tukaj priporočal, da mu bode ta zavod vendar šel na roko kot staremu ptujskemu Nemcu. Torej sedaj Slovan, če treba pa za pol ure Nemec makar tudi Kitajec, res slab vzor bivšega Avstrijskega oficirja.

Dva mlada oficirčka — po Ptuj vedno nemško govorita in se družita samo z nemškimi, ne prav na dobrem glasu stoječimi elementi. Celo naša uniforma jim kaj preveč ne ugaja, zato imata še vedno kape po avstro-ogrskem modelu. Da jih vsaj nekaj spominja na blaženo mater Avstro-ogrsko, ki je enemu teh rodila očeta, ki je bil znani hrvatski ban Čuvaj, drugemu pa je bila zaščitnica judov. Menda se jih bode podučilo, kakšne dolžnosti ima jugoslovanski častnik!

Izdaja konzorcij „Nove Pravde“.

Odgovorni urednik: H. Sever.

Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Somišljeniki! Tovariši!

U kratkem bodo v občinskih pisarnah stavljene volilni imeniki na vpogled občinstvu. Prepričajte se takoj, če ste vi in tovariši pravilno vpisani v volilni imenik in če ni v volilnem imeniku napač. U slučaju, da niste vi ali kak naš somišljenik pravilno vpisani v volilni imenik, reklamirajte takoj v občinskem uradu. Volilni imeniki bodo občinstvu dostopni le 8 dni, zato ne odlašajte. Za eventualno potrebne nasvete se obrnite na naše organizacije

Somišljeniki! „Nova Pravda“ bo izhajala v kratkem kot dnevnik. Pošljite nemudoma naslove onih, ki simpatizirajo z narodno-socijalistično stranko. Razširjajte naše glasilo.

Čitajte! „NOVO PRAVDO“ Priporočajte!

Razširjajte! naše glasilo.

Slavnemu občinstvu priporočam zalogo vsakovrstnega špecerijskega blaga po najnižjih dnevnik cenah. Prosim za obilen obisk

Leopold Gusel

trgovina z mešanim blagom
Koroška cesta števil. 16, Maribor.

**Trije politični tajniki
za Ljubljano, Celje in Maribor**

se iščejo za takojšnji nastop. Ponudbe z navedbo pogojev na upravo lista pod „Tajnik 1920“.

IMPORT in EKSPORT

Priporočam cenjenemu občinstvu zalogo kave, čaja, kakava, čokolade, pristne domače ječmenove kave. Prosim za obilen obisk.

**CENTER Anton, Import in Ekspert
Maribor, Vrtna ulica 8.**

Mariborska eskomptna banka, Maribor

Tegethofova ulica števil. 11.

Podružnica: Murska Sobota in Velikovec.

Prevzema denarne vloge in izvršuje vsakovrstne bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Jadranska Banka podružnica Maribor.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji. Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb; Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Priporočajoč dobro postrežbo, vedno sveže pivo, domača pristna vina in dobro kuhinjo po zelo znižanih cenah, prosim za obilen obisk

FRANJO STIKLER

Restavracija juž. kol. Maribor.

Pozor! Kam?

v trgovino z mešanim blagom

Albin Pečar

Podčetrtek.

Gostilna Halbwild Andrej k „Rdečemu ježu“ Vitrinjska ulica, Maribor, priporoča dobro postrežbo, vedno sveže pivo, domača pristna vina in dobro kuhinjo po zelo znižanih cenah in prosil za obilen obisk.

Slavnemu občinstvu se priporoča
kavarna „CENTRAL“
poleg Zmajevoga (Jubelejnega) mostu
Lastnik **STEVO MIHOLIČ.**

Če želite dobro in poceni

blago za obleke, obleke po meri, sukno, platno, perilo, nogavice i. t. d. obiščite trgovino

I. M. Šoštaric, Maribor, Gosposka ulica št. 5.

JOSIP STOPAR

manufakturna trgovina
Ljubljana, Dunajska cesta 5

Najnižje cene

Najnižje cene

Priporočljive tvrdke v Ljubljani

Srečko Potočnik
krojaška delavnica
Šelenburgova ulica

Brata Rožič
Sobno in dekorat. slikarstvo in pleskarstvo
Vegova ul. 8 — Soteska 1

Anton Černe
graver, Dvorni trg 1
Katalog franko

V nobeni hiši, kjer so otroci, ne sme manjkati

Moj zverinjak

knjižica našim malim za zabavo in pouk s 43 slikami in k temu spadajočim besedilom

Cena 20 kron.

Dobiva se v Ljubljani v Zvezni knjigarni, Marijska trg 8
Zvezni tiskarni, Stari trg 19, I.

Priporočam vsake vrste klobase, svinjsko gnjat, pravo svinjsko mast, in svežo slanino.

Rudolf Welle

tvorniška prekaševalnica in klobasničarna
Krčevina pri Mariboru.

Stenografino

za nemščino in slovensko se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme. Obširne ponudbe s prepisi sprisane in z navedbo zahtevka plače je vposlati na Prvo Jugoslovansko tovarno za usnje in čevlje dd. na Bregu pri Pljuju.

Trgovina z usnjem in vsemi čevljarskimi potrebščinami

Armin Ellinger

Maribor, Kralja Petra trg 9.

F. BATJEL
Ljubljana, Stari trg števil. 28

velika zaloga vsakovrstnih dvokoles, živalnih strojev in posameznih delov. — Mehanična delavnica Karlovska cesta 4.

Priporočam slavnemu občinstvu zalogo manufakture in vsakovrstnih v to stroko spadajočih predmetov po najnižjih dnevnik cenah

Rudolf Nefergal
trgovina, Koroška ul. 1, Maribor.

Naročnikom!

Pri naročanju pošiljajte upravnistvu natančen naslov!

Cenjenemu občinstvu se priporoča

kavarna „Central“

Gosposka ulica, Maribor.

Lastnik G. Valjak.

Pozor! Kam?

v trgovino z mešanim blagom

Ivan Rantner

Maribor, Koroška ulica.

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da imam v zalogi vedno svežo svinjsko mast in debelo slanino.

Leskovar Franjo

gostilničar in mesar v Pragerskem.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji tu-in v inozemstvu